

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ

Městská část Praha - Zbraslav jako provozovatel veřejného pohřebiště (dále jen "pohřebiště") podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví), vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona řád veřejného pohřebiště (dále jen "řád").

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

1. Řád upravuje provoz pohřebiště urnového háje, starého i nového hřbitova Havlín, které se nachází na pozemcích 683/3, 688, 689, 690 v k.ú. Zbraslav, hl.m. Praha.
2. Městská část Praha - Zbraslav jako provozovatel pohřebiště zajišťuje provozování pohřebiště v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona o pohřebnictví, údržbu veřejného pohřebiště zajišťuje prostřednictvím poskytovatele služeb:
ANT SERVICES spol. s.r.o.
se sídlem: Na Náměstí 487, 277 16 Všetaty, IČO 05913675
3. Vysvětlení zkratk pojmu:
 - a) Řád - Řád veřejného pohřebiště.
 - b) Provozovatel pohřebiště - vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
4. Vymezení často používaných pojmů:
 - a) Hrobka - nemovitá věc, mající charakter dočasné stavby, kterou nelze přenést z místa na místo, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.
 - b) Hrobové zařízení – movitá věc, např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení přeneseny z místa na místo.
 - c) Rozptyl - anonymní rozptýlení zpopelněných lidských ostatků (louky rozptylu) bez nároku na uzavření nájemní smlouvy – viz řád urnového háje
 - d) Vsyp - hrobové místo na vsypové louce určené pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez urny. Na rozdíl od rozptylu popela na povrch trávníku se jedná o hloubkové uložení popela do země pod odkrytý travní drn.
viz řád urnového háje.
 - e) Hrob – hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.

Článek 2

Doba zpřístupnění pohřebiště

1. Otvírací doba na pohřebišti:

OBDOBÍ	DOBA
1. 4. – 30. 6.	08:00 – 20:00
1. 7. – 31. 8.	08:00 – 21:00
1. 9. – 3. 11.	08:00 – 20:00
4. 11. – 31. 3.	08:00 – 18:00

2. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.
3. Mimo vymezenou dobu je pohřebiště uzamčeno.
4. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.

Článek 3

Působnost řádu pohřebiště

1. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na:
- a) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
 - b) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
 - c) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
 - d) vsypová a rozptylová louka – viz řád urnového háje
 - e) společné hroby
2. Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny oplocením/zdí/
3. Řád je závazný pro provozovatele, správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a umových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost
4. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu - speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

Článek 4 Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebištích jsou poskytovány zejména tyto základní služby:
 - a) nájem hrobového místa
 - pro hroby, hrobky
 - pro uložení lidských ostatků v urnách
 - pro vsyp lidských ostatků?
 - b) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře
 - c) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě)
 - d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště
 - e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů
 - f) spravování a udržování objektů na pohřebišti (obřadní síň, oplocení, zeleň apod.)
 - g) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu
 - h) údržba a úprava společných hrobů,
 - i) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby
 - j) veřejnosti

2. Na pohřebištích starý a nový hřbitov jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
 - a) manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště
 - b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací
 - c) pohřbívání do hrobů a hrobek
 - d) provádění exhumací
 - e) ukládání zpopelněných lidských ostatků

Tyto práce si nájemce nebo vlastník objednává u pohřební služby, hrobníka či kameníka se souhlasem provozovatele pohřebiště.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit provozovateli kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tleci dobu.

Článek 5 Povinnosti návštěvníků pohřebiště

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, zejména nechovat se hlučně, nepouštět přenosné nosiče zvuku, nepožívat alkoholické nápoje, omamné psychotropní látky, neodhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a nepoužívat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Děti do 10 let mají na pohřebišti přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.

3. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti
4. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech a kolečkových bruslích.
5. Přístup na pohřebiště nebo do jeho části může provozovatel z oprávněných důvodů (terénní úpravy, náledí, vichřice, exhumace, atd.) na vymezenou dobu omezit nebo zakázat.
6. Vstup na vsypové a rozptylové loučky je zakázán. Věnce a kytice (bez nádob na vodu) lze umísťovat jen na plochy, které jsou na vsypových a rozptylových loučkách k tomuto účelu vyhrazené. Provozovatel je oprávněn zvadlé nebo jinak znehodnocené květinové dary příp. jiné předměty z těchto míst odstranit.
7. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště - mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat
8. Svítilny a svíčky je možno na pohřebištech rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat.
9. Odpadky je třeba odkládat na stanovená místa.
10. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoliv zásahy do vzrostlé zeleně vysazené provozovatelem, včetně nové výsadby zeleně, bez jeho souhlasu.
11. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (zák. č. 256/2001 Sb. ze dne 29. června 2001 o pohřebnictví a změně některých zákonů).
12. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebiště.
13. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád.
14. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a nádrží. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
15. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se s domácími zvířaty na vodítku.
16. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
17. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím
18. provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.
19. Dozor nad pořádkem na pohřebišti a nad dodržováním ustanovení tohoto řádu provádí provozovatel.

Článek 6

Povinnosti provozovatele a správce pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:
 - a) Všem osobám - zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
 - b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli známa.
 - c) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví.
Provozovatel pohřebiště vede evidenci související s provozováním pohřebiště elektronickou formou. Tiskové sestavy, jejichž hřbet následně sváže, vytváří jednou ročně.
 - d) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého i doklady o zpopelnění (byli-li předány) v samostatných pořadačích
 - e) Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště odborem místního hospodářství
 - f) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
 - g) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
 - h) Připravit hrobová místa k pronájmu tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobů a hrobek stejného charakteru a rozměrů. Nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor.
 - i) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně provádět úklid cest, běžnou údržbu oplocení a, společných zařízení
 - j) Zajišťovat sběr, třídění, a likvidaci všech odpadů z pohřebiště
 - k) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
2. Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
3. Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli

zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů, nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou.

Článek 7 **Tlecí doba**

1. Na základě geologického průzkumu hřbitova, zpracovaného firmou AQATEST a.s. Praha 5 v září 2002 tlecí doba pro ukládání lidských ostatků do hrobů činí na starém hřbitově 10 let, na novém hřbitově v prostoru hrobů č. 1 až č. 255 - 15 let, ve zbývajících částech nového hřbitova 20 let.

Článek 8 **Užívání hrobového místa**

1. Nikdo nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem - provozovatelem pohřebiště a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného. Nájem hrobového místa sestává z ceny nájmu nepodnikatelsky užívaného pozemku určeného pro pohřbívání a ceny za služby s tímto nájmem spojené.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli pohřebiště zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí, pokud jsou známy
 - b) List o prohlídce zemřelého,
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,

- g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.
 - h) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
 - i) změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli pohřebiště.
4. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště.
5. Podnájem hrobového místa je zakázán.
6. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.), to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
7. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
8. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
9. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
- a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn učinit tak sám.
 - d) nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je

narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

10. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
11. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky.
12. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele, a je povinen poskytnout provozovateli veškeré údaje potřebné pro vedení evidence
13. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
14. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
15. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
16. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníkově hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
17. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
18. Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 9

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.
2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:

- a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- b) Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
- c) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm.
- d) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
- e) Přední a zadní rámy hrobu, nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
- f) Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.

3. Při stavbě hrobky je navíc

- a) nutné posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům)
- b) vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, velikost hrobky)
- c) navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu
- d) provést uložení přebytečné zeminy, odvoz na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření)
- e) zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby
- f) zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění
- g) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě)
- h) dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení
- i) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén
- j) protokolárně předat stavbu včetně souhlasu provozovatele pohřebiště tuto stavbu užívat

4. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky či hrobového zařízení na pohřebišti, odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za odvoz stavebního materiálu, náhrobku, či jeho částí i vykopané zeminy.

5. Po ukončení prací na pohřebišti je nájemce povinen uvést okolí hrobového místa, kde byly práce prováděny do původního stavu.
6. Na každou stavební činnost a na jiné práce v prostoru pohřebiště je třeba předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
7. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele pohřebiště. Provozovatel pohřebiště může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
8. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem a nájemcem hrobového místa

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby (pouze na starém a novém hřbitově), který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky, nebo kvalifikovaný hrobník.
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpupelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště.
4. Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
 - a) hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2m
 - b) boční vzdálenost mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 30 cm
 - c) rakev s lidskými pozůstatky musí být bezprostředně po uložení do hrobu zasypána zkyprěnou zemínou ve výši minimálně 1,2 m
 - d) dno hrobu musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody
1. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminu nad rakví bude činit nejméně 1,00m
2. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpupelněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.

3. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřbenictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací i vyjmutím nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
4. Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobce, není k jejich přemístění, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.
5. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
6. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
7. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
8. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové, nebo
 - b) dle ČSN Rakve
 - c) nebo kovové

Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
 - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,

- c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
 - g) návrh na protokolární předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů????
1. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 2. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel pohřebiště je oprávněn kdykoli zkontrolovat průběh prací, požádat o přerušení prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
 3. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlecí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
 4. Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
 5. Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 12 **Dřeviny a lavičky**

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas.

4. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatel
5. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel, nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.

Článek 13
ŘÁD URNOVÉHO HÁJE
V MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA – ZBRASLAV

Zbraslavský urnový háj se stal předmětem mimořádného zájmu nejen v České republice, ale i v zahraničí, protože způsobil částečný zvrát v hřbitovní kultuře. Aby si svůj výjimečný vzhled zachoval, je nutné, aby pozůstalí a ostatní návštěvníci dodržovali tento provozní řád.

Je třeba si uvědomit, že nikdo ze žadatelů není nucen si pronajímat urnové místo na tomto urnovém háji. Rozhodne-li se však pro tento přírodní háj, musí si uvědomit důsledky svého podpisu na smlouvě, kterou dobrovolně podepsal a kde prohlašuje, že bude bezpodmínečně a bezvýhradně dodržovat provozní řád.

Urnový háj není tradičním hřbitovem, ale přírodním parkem, proto nelze k epitafním deskám nebo kamenům pokládat žádné předměty, které by přírodní ráz narušovaly.

Po uložení první urny odevzdá správa hřbitova pozůstalým epitafní desku odborně osázenou skalničkovým lemem (u balvanů břechťanem) a není dovoleno, aby do tohoto lemu byly vysazovány jiné květiny. Každé vysazení jiné květiny bez souhlasu provozovatele urnového háje narušuje přírodní ráz a není dovoleno. Veškerou výsadbu (úpravu) epitafních lemů je vždy nutné konzultovat s provozovatelem pohřebiště. Nevhodná úprava bude odstraněna.

Příležitostně je možné vkládat vhodné květiny do nízkých nádobek zcela zapuštěných v zemi, aby nebyly poráženy větrem. Pro tyto květiny je vyhrazeno pouze jedno malé místo za keramickým číselníkem. Je zakázáno pokládat volně květiny k loučkám, na epitafní lemy na trávníky a na celé ploše urnového háje, pokládat květiny v celofánových obalech, umělé květiny, umělé nebo zlacené věnečky či jiné předměty z umělé hmoty, keramické mísy, zdobené vánoční stromečky apod.

Vstup na vsypové a rozptylové loučky je zakázán. Věnce a kytice (bez nádob na vodu) lze umísťovat jen na plochy, které jsou na vsypových a rozptylových loučkách k tomuto účelu vyhrazené. Na vsypových a rozptylových loukách je dovoleno používat svítidel jen na místech k tomu určených. Provozovatel je oprávněn zvadlé nebo jinak znehodnocené květinové dary příp. jiné předměty z těchto míst odstranit.

Skleněné vázy či sklenice se musí v období od 2. listopadu do 30. března odstranit, protože v zimě vlivem mrazů praskají.

Ukládání zpopelněných ostatků

- a) pod epitafní desky nebo přírodní kameny bez jakýchkoliv betonových obalů nebo šachtic, pod jednu desku je možné uložit až 10 uren slučováním rodin spjatých příbuzenským vztahem

- b) přímým spojením popela se zemí hloubkovým vsypem do vyhloubené jamky na vyhrazeném místě na Bílkově loučce nebo na Svobodově loučce (tzv. individuální vsyp), kde je možné uložit zpopelněné ostatky až 5 zemřelých členů rodiny
- c) rozptylem na rozptylové loučce
- d) hromadným hloubkovým vsypem ostatků osiřelých uren z kolumbárií

Ukládání a exhumace zpopelněných ostatků, rozptyl a vsyp provádí pouze provozovatel urnového háje v období od jara do podzimu prostřednictvím poskytovatele služeb **ANT SERVICES spol. s.r.o.**,
se sídlem: Na náměstí 487, 277 16 Všetaty, IČO 05913675

Rozptyl a vsyp se provádí pouze v období od května do října.

Epitafní desky nebo kameny jsou součástí urnového místa. Nájemce nesmí bez vědomí správy hřbitova desky přemísťovat, nic na nich měnit ani prostřednictvím jiné osoby. Veškeré nápisy musí být provedeny černou barvou. Údržba nápisů je povinností uživatele místa na jeho náklady. Propůjčením místa nevzniká uživateli na toto místo právo vlastnické.

Osvětlování

Pro zachování přírodního rázu tohoto pohřebiště a ochrany skalničkové výsadby je povolen jeden skleněný kahánek umístěný před keramický číselník. U rozptylových a vsypových louček je povoleno pokládání kahánků pouze do pískem naplněné nádoby k tomuto účelu zde umístěné.

V celém prostoru urnového háje je zakázáno používání svící a petrolejových lampiček!

Péče v zimním období

Celá urnová plocha (kromě pěšin) musí být při zasněžení ponechána v klidu. Není dovoleno z epitafních desek nebo balvanů odstraňovat sníh. Skalničky i ostatní vegetace vyžadují ochranu sněhovou příkrývkou, jinak vzniká nebezpečí jejich namrznutí. Očištěny mohou být pouze keramické číselníky pro ověření totožnosti místa.

Údržba urnového háje a urnových míst

Pronájem je pouze s kompletní placenou základní údržbou. Tuto službu zajišťuje Městská část Praha – Zbraslav prostřednictvím poskytovatele služeb: **ANT SERVICES spol. s.r.o.**, **jednající: Antonín Růžička se sídlem: Na náměstí 487, 277 16 Všetaty, IČO 05913675**, který provádí údržbu urnového háje a hřbitova. Práce nad rámec základní údržby urnových míst hradí objednavatel přímo. Ceny jsou smluvní.

Je nutné si uvědomit, že životnost skalničkového lemu je od 2 do 5 let v závislosti na konkrétním místě, druhu alpínky a počasí. Provozovatel pohřebiště neodpovídá za odcizené rostliny.

Výsadbu provádí

- a) provozovatel pohřebiště na základě objednávky uživatele prostřednictvím poskytovatele služeb: **ANT SERVICES spol. s.r.o.**, ceny jsou smluvní. První výsadba

je hrazena přímo provozovateli, druhá a každá další výsadba je hrazena poskytovateli služeb: ANT SERVICES spo. s.r.o.

- b) uživatel - pouze po dohodě s provozovatelem pohřebiště co do druhu vysazovaných rostlin a způsobu provedení výsadby.

Druh rostlin na jednotlivých místech určuje provozovatel pohřebiště, pokud možno po dohodě s uživatelem. V případě, kdy uživatel nezajistí obnovu skalničkového lemu, vyzve jej k tomu provozovatel pohřebiště. Pokud ani poté nebude zajištěno obnovení lemu, bude toto považováno za hrubé porušení provozního řádu a nájem místa bude zrušen.

Všeobecně

Dětem do 10 let je na urnový háj povolen přístup pouze v doprovodu dospělých osob. Musí jim být vysvětlen význam tohoto přírodního parku a bude jim zakázáno volné pobíhání po všech travnatých plochách. Na urnový háj je dovoleno zajíždět s dětskými kočárky, pokud jimi nebude narušován povrch pískových pěšin. Je samozřejmé, že vítáni jsou všichni návštěvníci, kteří se tam budou chovat způsobem, odpovídajícím pietě a důstojnosti místa. Nebudou vodit psy, dělat hluk, zahazovat odpadky a podobně. Vstupní vrátka se musí pečlivě zavírat.

Doba pronájmu na Urnovém háji se stanovuje min. na dobu 5 let. Ve výjimečných případech na dobu 1 roku.

Urnový háj je určen občanům Zbraslavi. Výjimky povoluje Rada městské části Praha - Zbraslav na základě písemné žádosti.

Článek 14

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí provozovatel.
4. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v evidenci válečných hrobů, vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 15

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený radou města MČ Praha-Zbraslav, ze dne 9.1.2017, pod číslem usnesení č. R 1 19 17.

Platnost

Tento Řád veřejného pohřebiště, který upravuje provoz pohřebiště urnového háje, starého i nového hřbitova Havlín, které se nachází na pozemcích 683/3, 688, 689, 690 v k.ú. Zbraslav, byl vydán a schválen Radou MČ Praha-Zbraslav dne 24.6.2019, Usnesení č. R 16 261 19.